

ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ: ІНІЦІАТИВИ ТА РЕАЛІЇ

НАТАЛІЯ ДЗЮБА, НБУ ДЛЯ ДІТЕЙ

Юлія, «Взорванная радуга»
Патріотичний онлайн флешмоб «Я з України»,
Харківська обласна бібліотека для дітей

ЦИФРОВІ ВИКЛИКИ

- **Вимоги користувачів (нове кіберпокоління)**
- **Курс держави на цифровізацію**
- **Сталі світові цифрові технології**
- **Тенденції цифрових індустрій**

Міжнародні конвенції захисту культурної спадщини

- [Конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту від 14 травня 1954 року](#) (Гаазька конвенція 1954 року)
- [Протокол про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту](#) (прийнятий одночасно з Гаазькою конвенцією 1954 року);
- [Другий протокол до Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту 1954 року](#) (згідно з [Законом України від 30 квітня 2020 року № 585-IX](#));
- [Резолюція Ради Безпеки ООН №2347 \(2017\) від 24 березня 2017](#)

Законодавче регулювання

Постанова Кабінету Міністрів України від 12 березня 2022 р. № 263

[Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно- комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану](#) відкриває можливість усім українським установам легально передавати дані на сервери 4СН

Захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту - [пояснення від МКІП](#)

Україна переможе!

[ПРО МІНІСТЕРСТВО](#) [ДІЯЛЬНІСТЬ](#) [ДЛЯ ГРОМАДСЬКОСТІ](#) [ОГОЛОШЕННЯ](#) [КОНТАКТИ](#)

[Головна](#) > [Діяльність](#) > [Культурна спадщина](#) > [Захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту](#)
> 11/02/2022 14:26:10

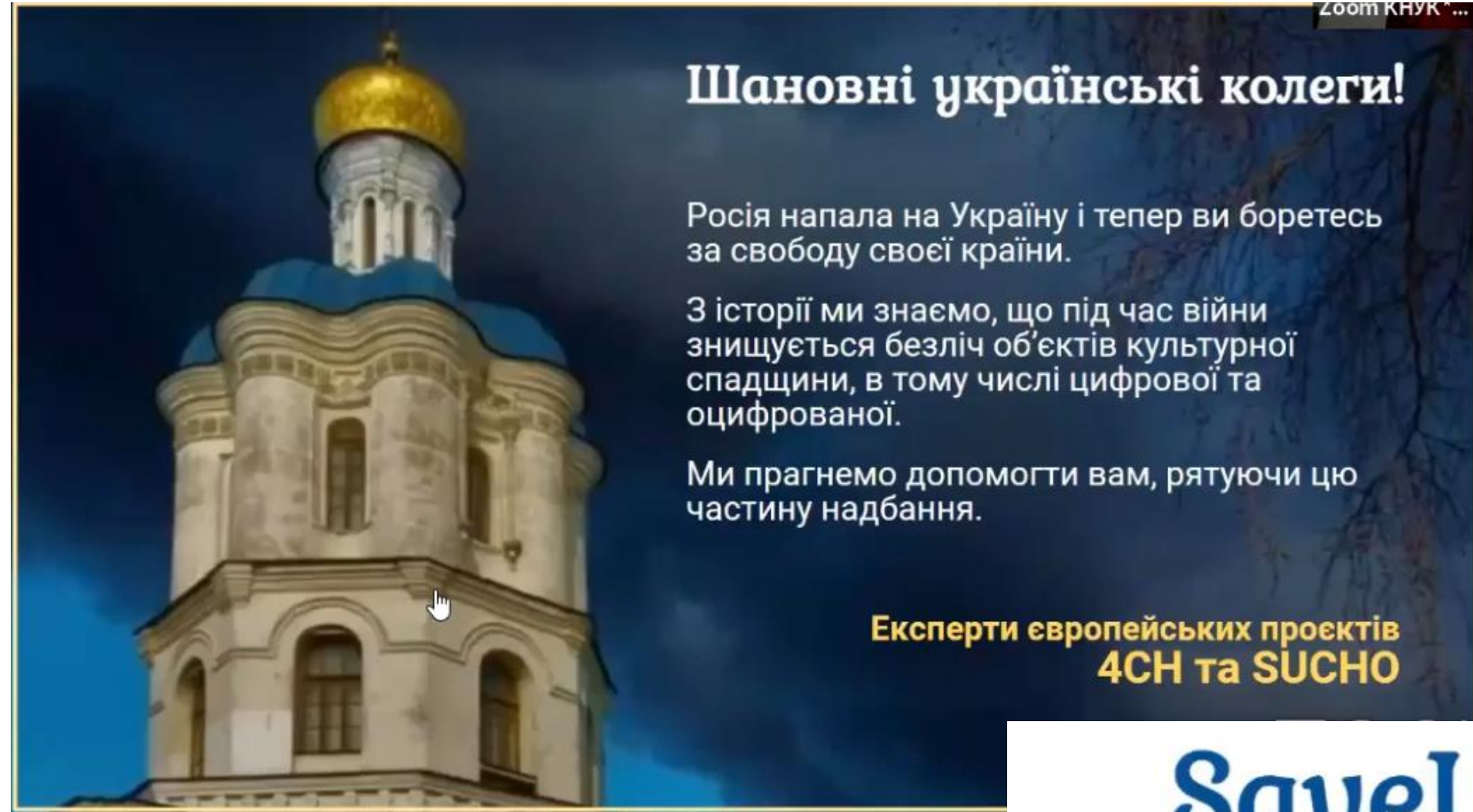
[Версія для друку](#)

Культурні цінності України як матеріальні об'єкти є свідченням історичного становлення Українського народу, української нації, є частиною світової культурної спадщини, а отже безумовно підлягають збереженню і захисту від знищення чи пошкодження.

Культурні цінності України знаходяться, зокрема, в музеях, галереях, заповідниках, бібліотеках, архівах, інших закладах культури на всій території України, у тому числі на тимчасово окупованих територіях України, де періодично зазнають значних пошкоджень або знищення, зокрема внаслідок збройної агресії.

Навіть у мирні часи культурні цінності постійно стають предметами вчинення різних злочинів, у тому числі викрадення, контрабанди.

Україна є стороною [Конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту від 14 травня 1954 року](#), відповідно до статті 3 якої Високі Договірні Сторони зобов'язуються підготувати ще в мирний час охорону культурних цінностей, розташованих на їх власній території, від можливих наслідків збройного конфлікту, вживаючи заходів, які вони вважають необхідними.

Zoom КНУК ...

Шановні українські колеги!

Росія напала на Україну і тепер ви боретесь за свободу своєї країни.

З історії ми знаємо, що під час війни знищується безліч об'єктів культурної спадщини, в тому числі цифрової та оцифрованої.

Ми прагнемо допомогти вам, рятуючи цю частину надбання.

Експерти європейських проектів
4CH та SUCHO

SaveUCHdigital

Saving Ukrainian Cultural Heritage in Digital

За участю

Штаб
порятунку
спадщини

ГО "ГраДеСвіт"

неформальне
професійне
партнерство
"Оцифрована
спадщина"

Київський
національний
університет
культури і
мистецтв

ГО "Агенція
Європейських
Інновацій"

ГО "Інститут
музейної
справи і
пам'ятко-
знавства"

ТОВ «Музейні
Системи та
Технології»

4 підходи до цифрового збереження

Для усіх зазначених підходів організовано необхідні засоби: підготовлено сервери, розташовані в безпечних місцях в Європі, та розроблено процедури з формалізації робіт та завантаження ресурсів.

Європейські колеги надали корисні прості рекомендації з втілення цих засобів.

збереження онлайн-ресурсів українських установ пам'яті на серверах, розташованих в безпечних місцях в Європі

збереження локальних баз даних, цифрових ресурсів, архівів цифрових фото та зображень, відео, аудіо-ресурсів

здійснення екстреного 3D-оцифрування та фотофіксації об'єктів культурної спадщини, збір візуальних фактів та даних про пошкоджені об'єкти культурної спадщини

збереження контенту на фізичних носіях, збереження фізичних носіїв

[Home](#)

[What is a CC](#)

[Why 4CH?](#)

[Resources and activities](#)

[About](#)

[News](#)

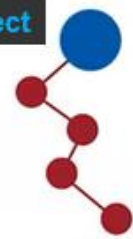
Проект 4CH - Європейський центр компетенції в галузі культурної спадщини

<https://www.4ch-project.eu/>

от 4CH Project

4CH COMPETENCE
CENTRE FOR THE
CONSERVATION OF
CULTURAL HERITAGE

Крім неприпустимих людських втрат та страждань населення, які спричиняють мільйони біженців, вторгнення російських військ в Україну та війна, що триває, поставили під загрозу культурну спадщину цієї країни. Вони можуть непоправно знищити пам'ятники, твори мистецтва, пережитки минулого, а разом з ними зруйнувати історію та самобутність українців. На знак солідарності з Україною одразу після вторгнення 4CH розпочав ініціативу **ЗПУ – Збережемо пам'ятники України**, щоб зберегти цифрову документацію про українську культурну спадщину, зберегти її пам'ять та підтримати майбутнє відновлення майна від пошкоджень, завданих війною. Ініціатива була схвалена Комісією ЄС і здійснюється за колаборації, схвалення та підтримки інших культурних установ та організацій ЄС. ЗПУ полягає у тиражуванні цифрової документації, такої як тексти, зображення та 3D-моделі, української спадщини на безпечних серверах, розміщених в ЄС захищеною процедурою. Терабайти даних уже передані, ще багато в черзі. ЗПУ підтримує зв'язок з інституціями української спадщини, професіоналами та компаніями: під час багатьох труднощів воєнного часу вони завантажують на наші сервери цей дорогоцінний цифровий контент, щоб повернути його собі, коли справедливість буде відновлена по всій Україні.

<https://www.4ch-project.eu/sum-uk/>

Дізнайтеся більше про ініціативу

З березня мережа запрацювала і почалися перші передачі. ІНІЯФ (Італійський Національний Інститут Ядерної Фізики), координаційна установа 4CH, створила необхідну систему зберігання.

У той же час, 4CH створив міжнародну робочу групу, у прямому та постійному контакті з координатором 4CH, фахівцями з Італії, Бельгії, Ірландії та Литви, під керівництвом PIN, італійського дослідницького агентства, що відповідає за технології в 4CH, і координується Бельгійським партнером. Невдовзі до нього приєднався український дослідник, що прискорило спілкування з вихідцями з його батьківщини. Тоді до оперативної групи увійшли представники Інституту літературних досліджень Польської Академії Наук та Центру Сучасної та Цифрової Історії Люксембурзького Університету, а також інших учасників ЄС, зокрема Europeana та OPERAS. З Української сторони багато людей на різних посадах, включаючи приватні компанії, які мають значний портфель 3D-моделей спадщини, погодилися продовжити передачу даних.

Українські набори даних почали передаватися через Інтернет і безпечно зберігати на серверах. Наразі вже передано близько 100 терабайт, що стосується великих установ та організацій або відносно невеликих музеїв за межами великих центрів. Процедура передачі вимагає часу через неймовірні труднощі з української сторони зі збором наборів даних та використанням Інтернет-з'єднання з урахуванням питань воєнного часу.

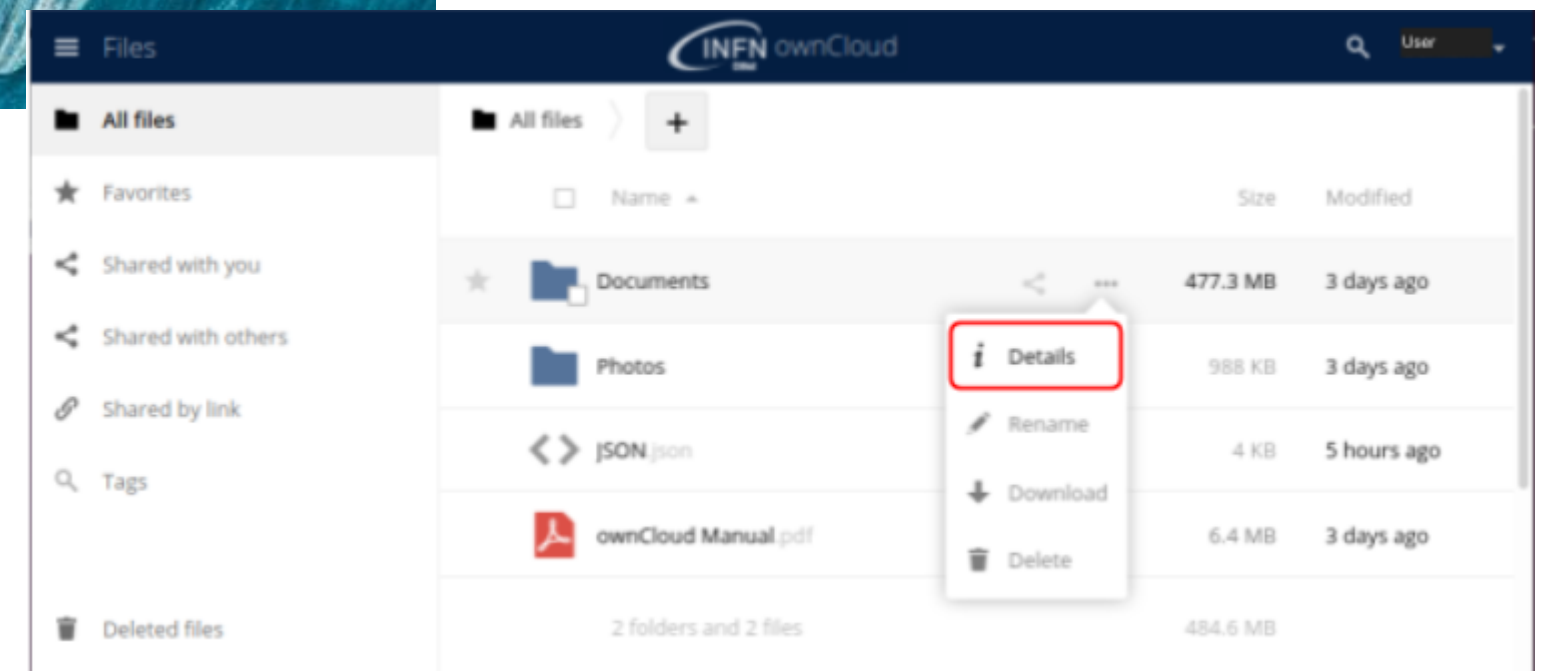
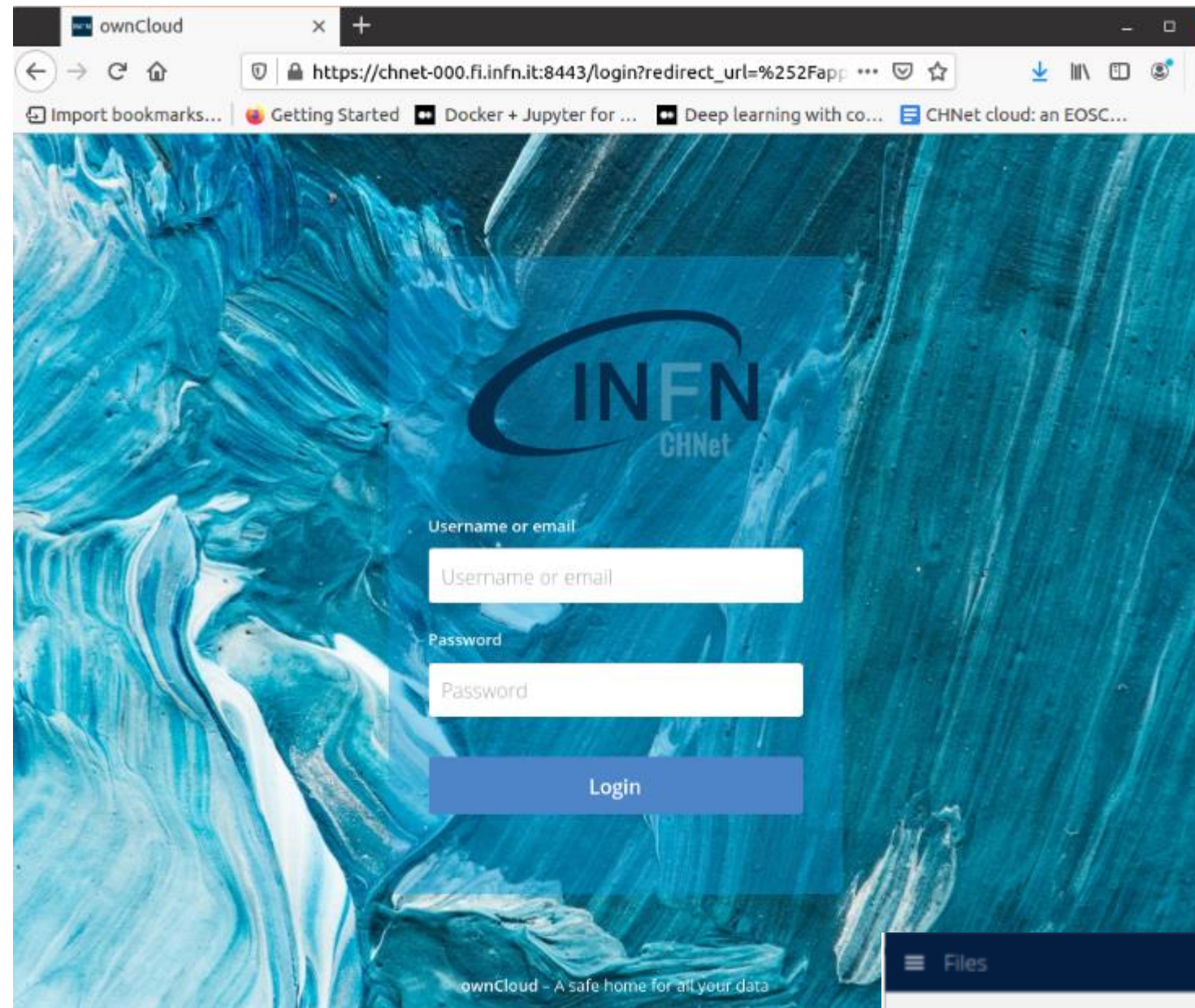
Усі зібрані дані будуть точно збережені та повернені законному власнику, коли ситуація покращиться із закінченням жахливої війни.

Щоб дізнатися більше про ЗПУ, зв'яжіться з нами за адресою SUM@4ch-project.eu

Завантаження контенту на сервер 4CH

Ініціатива Saving Ukrainian Cultural Heritage Online («Збережемо українську культурну спадщину онлайн») збирає дані та архівує сайти українських культурних організацій, музеїв, фондів та бібліотек, щоб у разі потреби забезпечити їх відновлення.

Ініціативу створили 1 березня 2022 року. Її співорганізатори — Квінн Домбровські зі Стенфордського університету, Анна Кіяс з університету Тафтса та Себастьян Майсторович з Австрійського центру цифрових гуманітарних наук та культурної спадщини.

Вебархів запрацював 1 березня, а вже 8 березня тисяча волонтерів з усього світу архівувала понад 1500 сайтів українських музеїв і бібліотек, цифрових експонатів, текстів та публікацій у відкритому доступі

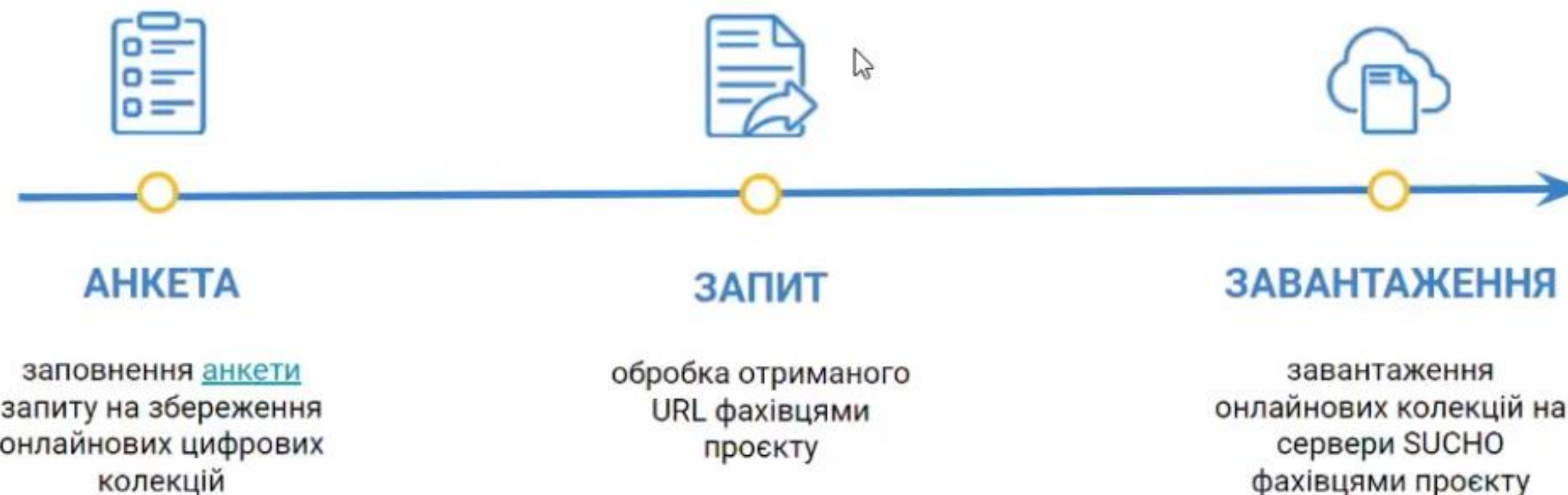

Джерелом фінансування SUCHO є екстрені гранти Асоціації комп'ютерів і гуманітарних наук (АСН) та Європейської асоціації цифрових гуманітарних наук (EADH). Крім того, проект отримує кредити на обслуговування та технічну підтримку від Amazon Web Services.

Резервні копії сайтів зберігатимуться на необмеженому хмарному сховищі. Воно було надане Гарвардським українським науково-дослідним інститутом та університетом Альберти.

Завантаження контенту на сервер SUCHO

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSffa64-I6qXqEumAcf38OEOOrTFeYZEmF531PNv9ZgzNFbcgxQ/viewform?fbclid=IwAR2IjnY5ZYS TD_MRAyIxxkQhR5A4uEFa_hFeji-dZN8zw90RMAOsISSItvPU

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Rf0sQ3OB7tirk1xKiaa52IzV9ZTCDkx7eIukEXj6l8/edit?fbclid=IwAR3TXNcUlilHrtFpEslsg-giZNZ27DX3aHrHK9rPQcipdGVTEu8cVhWZ_uk#gid=336731417

1168 e-ресурсів

Національна бібліотека України для дітей
Донецька обласна бібліотека для дітей
Житомирська обласна бібліотека для дітей
Івано-Франківська обласна бібліотека для дітей
Миколаївська обласна бібліотека для дітей
Рівненська обласна бібліотека для дітей
Сумська обласна бібліотека для дітей
Харківська обласна бібліотека для дітей

Volunteer to Help Save Ukrainian Cultural Heritage Online (SUCHO)

PLEASE READ BEFORE FILLING OUT THE FORM:

We are currently at capacity for volunteers, but we may need your help in the next phase of this effort. You can join our standby list. In the meantime, folks on the standby list can help by using the online link submission form at <https://www.sucho.org/>.

1. If you are a researcher or cultural heritage professional in Ukraine and need secure storage send an email to storage@sucho.org.

Організація безпечного збереження цифрової культурної спадщини, архівних та дослідницьких даних українських інституцій пам'яті, наукових закладів та вчених будь-яких дисциплін.

Що ми пропонуємо

- 500 ТБ цифрового сховища
- Можливість збільшення
- Безпека даних
- Віддалений доступ
- Великі набори даних
- Різні способи завантаження
- Технічна підтримка
- Ми розмовляємо українською, російською, англійською

Дослідницькі установи Альбертського університету:

- Канадський інститут українських студій
- Центр українського і канадського фольклору ім. Кулів
- Інститут сприяння досліджень ім. Кулів

Низка партнерів на національному рівні

Головні принципи |

- Безпека даних
- Цілісність даних
- Конфіденційність
- Право власності на дані залишається за українською інституцією/дослідником
- Доступ до резервних копій даних для чітко визначених осіб
- Зручні і доступні процеси (завантаження на хмару, використання синхронізаторів, ...)

Що ми пропонуємо

- 500 ТБ цифрового сховища
- Можливість збільшення
- Безпека даних
- Віддалений доступ
- Великі набори даних
- Різні способи завантаження
- Технічна підтримка
- Ми розмовляємо українською, російською, англійською

Робочі процеси | Wo

- Український партнер подає запит (онлайн заявка)
- Комунікація через електронну пошту
- Пропонуємо оптимальний варіант завантаження даних (залежно від ситуації в Україні)
- Допомагаємо з налаштуванням
- Моніторимо процес (різна тривалість залежно від розміру даних, швидкості інтернету, тощо)

ufpdf@ualberta.ca

Це – музейна оборонна ініціатива.
Її мета – порятунок української культурної та історичної спадщини, яку цілеспрямовано намагаються знищити російські окупанти, а згодом – допомога в її післякризовому відновленні

Передача фізичних носіїв до Львову з подальшим завантаженням даних на сервера проєкту 4СН

Можливість використання хмарних сховищ

Microsoft 365

Microsoft 365

Google Drive

Google Workspace

margo@knukim.edu.ua

SUCHO

storage@sucho.org

Екстрене 3D-оцифрування

Ми можемо створити і зберігати фотографії об'єктів спадщини структурованим і задокументованим способом, а потім створювати 3D-моделі

Фотограмметрія - техніка 3D-оцифрування, заснована на наборі фотографій, яка дає швидкі, але хороші результати

Об'єкти, що можна оцифрувати

- ✓ пам'ятники, монументи, скульптури, будівлі, а також інші споруди, створені людиною
- ✓ інтер'єри та об'єкти природної спадщини
- ✓ невеликі об'єкти

Екстрене 3D-оцифрування і збереження даних

фотографування об'єктів

формування набору даних

текстовий опис набору

зберігання набору даних для подальшого використання (створення 3D моделей для відтворення та реставрації)

За будь-яких обставин **одна фотографія краще, ніж нічого**

Але ваше **ЖИТТЯ** в будь-якому випадку набагато **цінніше** за спадщину

Інструкція з екстреного 3D-оцифрування від проекту **4СН** та переклад українською

EUROPEANA FOUNDATION

<https://www.europeana.eu/>
<https://pro.europeana.eu/>

sofie.taes@kuleuven.be
valentine.charles@europeana.eu

Europeana є ініціативою Європейського Союзу, яка фінансово та політично підтримується Європейською комісією з 2008 року. Europeana сьогодні це агрегація та простір для відображення оцифрованих європейських творів, величезна колекція, доступ до якої є через електронну бібліотеку europeana.eu. EUROPEANA NETWORK ASSOCIATION MEMBERS – це більше 3000 учасників. Ми хочемо, щоб більше української спадщини стало частиною Europeana.

На допомогу фізичному збереженню КС

Інструкція щодо використання
[емблеми Blue Shield англійською](#) та
переклад [українською](#)

Блакитний щит (Blue Shield)

Є символом захисту, який визначає культурні цінності, які підлягають охороні у разі збройного конфлікту, та осіб, відповідальних за їх захист, визначених міжнародним правом.

<https://theblueshield.org>

Кафедра комп'ютерних наук КНУКіМ в складі ініціативної групи (ГО ГраДеСвіт, неформальне професійне партнерство “Оцифрована спадщина”, ГО Інститут музейної справи і пам'яткознавства, ГО Агенція Європейських Інновацій) за підтримки міжнародної спільноти започаткували проєкт щодо збереження культурної спадщини в цифровому форматі «Saving Ukrainian Cultural Heritage in Digital (SaveUCHdigital)»

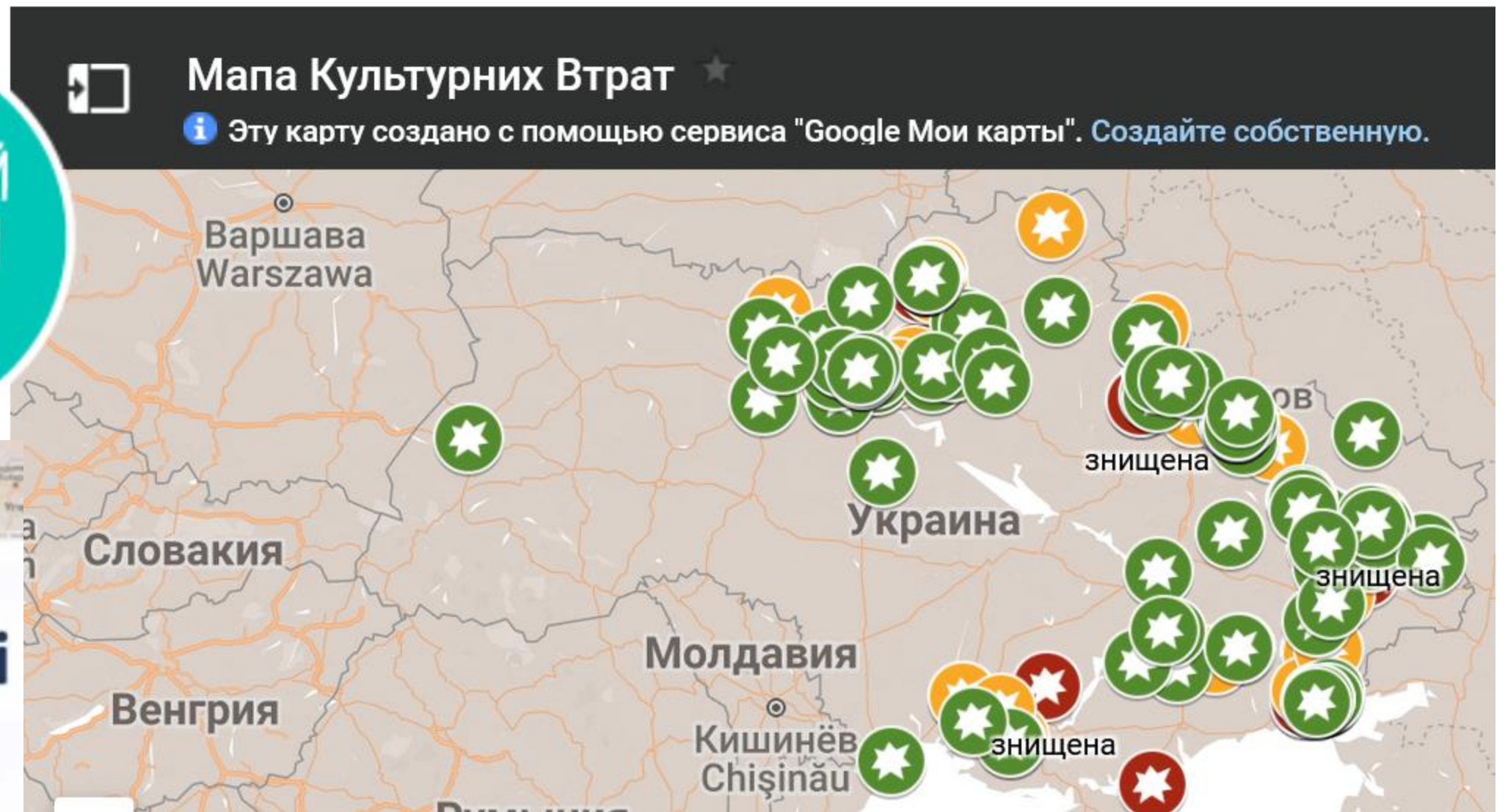

<https://www.facebook.com/kn.knukim/videos/673302347330645>

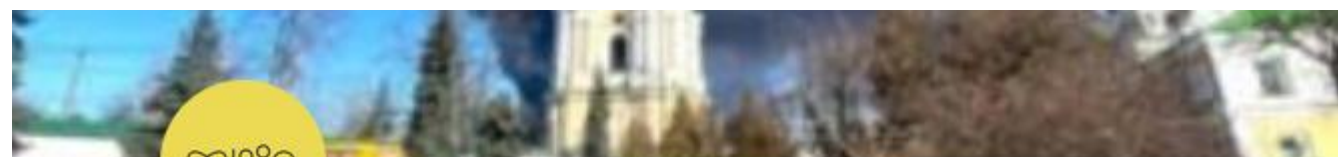
<http://knukim.edu.ua/zberezhennya-ukrayinskoyi-kulturnoyi-spadshhyny-v-cyfrovomu-formati/>

- зруйновані
- частково знищені
- пошкоджені

Термінологія відповідно до [Закону України "Про охорону культурної спадщини"](#) знищені, зруйновані або пошкоджені.

Мінін

Збираємо свідчення злочинів проти культурної спадщини, вчинених російськими окупаційними військами на території України.

Міністерство культури та інформаційної політики України створило ресурс для належного документування воєнних злочинів проти людяності та об'єктів культурної спадщини, скоєних армією росії.

Матеріали можуть бути використані як докази для кримінального переслідування причетних до злочинів відповідно до українського законодавства у Міжнародному кримінальному суді в Гаазі та спеціальному трибуналі після його створення. Надсилайте відео та фото матеріали, а також будь-яку інформацію згідно з формою нижче.

 [Переглянути зафіксовані злочини](#)

 [View recorded crimes](#)

29 бібліотек

[↗ Open as page](#) | [^](#) [v](#)

Луганська обл., Старобільський р-н, м. Старобільськ, вул. Орджонікідзе, 1

 Назва об'єкту	Старобільська дитячо-юнацька бібліотека (сучасна будівля)
 Інформація про ...	Внаслідок обстрілів пошкоджено сучасну будівлю Старобільської дитячо-юнацької бібліотеки (характер та обсяги пошкоджень невідомі, підтверджуючі фото відсутні).
 Дата додавання д...	April 20, 2022 8:41 PM (UTC)
 Дата запису свідч...	March 31, 2022
 Дата події	March 13, 2022
 Перелік об'єктів	Бібліотеки
 Ступінь пошкодж...	Невідомо
 Фото або відео	Empty
 Джерело інформ...	Виявив в інтернеті
 Область	Луганська
 Status	Потребує підтвердження

Перетинати кордони і руйнувати кордони має право лише культура